VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2180

zo 16. decembra 2019,

ktorým sa stanovuje podrobná forma a podrobný obsah správ o kvalite podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1700 z 10. októbra 2019, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európske štatistiky o osobách a domácnostiach na základe individuálnych údajov zbieraných zo vzoriek, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004, (ES) č. 452/2008 a (ES) č. 1338/2008 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1177/2003 a nariadenie Rady (ES) č. 577/98 ([1]), a najmä na jeho článok 13 ods. 6,

keďže:

(1) Komisia by mala v súvislosti s údajmi, ktoré majú zasielať členské štáty Eurostatu, stanoviť podrobnú formu a podrobný obsah správ o kvalite vrátane údajov o metóde posudzovania dodržiavania požiadaviek na presnosť.

(2) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre európsky štatistický systém,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

V tomto nariadení sa stanovuje podrobná forma správ o kvalite a ich požadovaný obsah vrátane načrtnutia metódy posudzovania dodržiavania požiadaviek na presnosť údajov, ktoré majú členské štáty zasielať Komisii (Eurostatu) podľa nariadenia (EÚ) 2019/1700.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „opytovanie so zástupcom“ je opytovanie osoby inej než je osoba, od ktorej sa informácie zisťujú, a prebieha podľa osobitných pravidiel pre každé zisťovanie určujúcich, v ktorých prípadoch je zástupné opytovanie akceptovateľné;
2. „neodpoveď“ je, ak sa zisťovaním nezozbierajú údaje za všetky údajové položky v dotazníku zisťovania a/alebo od všetkých jednotiek populácie určených na zber údajov, pričom konkrétne:
   a) „jednotková neodpoveď“ je druh neodpovede, ku ktorej dochádza, keď sa nezískajú žiadne údaje o jednotke populácie určenej na zber údajov;
   b) „položková neodpoveď“ je druh neodpovede, ku ktorej dochádza, keď sa za určenú jednotku populácie nezískajú žiadne údaje o niektorej premennej zisťovania;
3. „výberová chyba“ je časť rozdielu medzi hodnotou populácie a odhadom uvedenej hodnoty odvodeným z náhodnej vzorky, ktorá vyplýva z toho, že sa uvádza iba podsúbor danej populácie;

([1]) Ú. v. EÚ L 261I, 14.10.2019, s. 1.

4. „nevýberová chyba“ je chyba v odhadoch v rámci zisťovania, ktorú nemožno pripísať fluktuácii vzorkovania;

5. „substitúcia“ je pri respondentoch nahradenie jednotky, ktorá bola pôvodne vybraná do vzorky, inou jednotkou vrátane náhrady v rámci domácnosti alebo medzi domácnosťami;

6. „vhodné jednotky“ sú súborom jednotiek populácie vybraných z opory výberu, ktoré sú súčasťou cieľovej populácie;

7. „nevhodné jednotky“ sú jednotky vo vzorke, ktoré nie sú súčasťou cieľovej populácie;

8. „čistá vzorka“ alebo „dosiahnutá vzorka“ je súbor jednotiek populácie (vrátane substitučných jednotiek) vybraných z opory výberu, z ktorých sa získalo dosť informácií na zahrnutie danej jednotky do odhadov zisťovania;

9. „hrubá vzorka“ alebo „počiatočná vzorka“ je súbor jednotiek populácie, ktoré boli pôvodne vybrané z opory výberu. Hrubá vzorka zahŕňa vhodné jednotky (čistá vzorka a jednotky s neodpoveďou) aj nevhodné jednotky;

10. „imputácia“ je postup zadávania hodnoty pre konkrétnu údajovú položku, ak nie je k dispozícii žiadna odpoveď.

Článok 3

Správy o kvalite

Správy o kvalite musia obsahovať údaje a metaúdaje súvisiace s kvalitou, v súlade s kritériami kvality a štatistickými pojmami uvedenými v prílohe. V týchto správach sa uvedú aj všetky prípady, kde neboli splnené príslušné kritériá kvality a/alebo neboli správne uplatnené štatistické pojmy.

Článok 4

Opis metód posudzovania súladu s požiadavkami na presnosť

Komisia (Eurostat) posúdi rozsah, v akom údaje zaslané členskými štátmi podľa prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2019/1700 spĺňajú požiadavky na presnosť. Ak Komisia (Eurostat) zistí nesúlad s požiadavkami na presnosť, tento nesúlad sa posúdi z hľadiska:

— rozsahu, frekvencie a vplyvu na kvalitu kľúčových ukazovateľov, predovšetkým na porovnateľnosť,

— toho, či sa dá rýchlo napraviť a či členské štáty účinne vykonajú potrebné opravy,

— toho, či možno daný nesúlad zmierniť nepriamo, najmä s využitím odhadových techník, a či členské štáty prijímajú primerané zmierňujúce opatrenia,

— rozsahu kontroly členských štátov nad nesúladom, ku ktorému môže dôjsť z dôvodov, ktoré nemôžu ovplyvniť,

— rozsahu, v akom nesúlad pretrváva počas nadväzujúcich kôl zberu údajov,

— toho, či existuje plán nápravných opatrení schválený Komisiou (Eurostatom) a či sa účinne vykonáva; pri posudzovaní takéhoto plánu sa zohľadní čas potrebný na nápravu prípadov nesúladu, najmä pri zbere panelových údajov.

Článok 5

Technické normy na zasielanie správ o kvalite

1. V záujme riadenia kvality a dokumentácie procesov sa správy o kvalite zasielajú v súlade s technickými normami stanovenými Komisiou (Eurostatom).

2. Aby bolo možné údaje využiť elektronicky, správy o kvalite sa zasielajú Komisii (Eurostatu) cez jednotné kontaktné miesto.

Článok 6

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 16. decembra 2019

Za Komisiu

Predsedníčka

Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA

Kritériá kvality a štatistické pojmy

Správy o kvalite by mali obsahovať údaje a metaúdaje súvisiace s kvalitou, v súlade s nasledujúcimi kritériami kvality a štatistickými pojmami.

Ak určitý štatistický pojem nie je pre štatistickú operáciu relevantný, uvedie sa pri ňom v správe o kvalite poznámka „neuplatňuje sa“.

1. KONTAKTY

Osoby alebo organizácie, ktoré fungujú ako kontaktné body pre údaje alebo metaúdaje vrátane kontaktných informácií.

2. PREZENTÁCIA ŠTATISTIKY

Opis poskytovaných údajov, ktoré sa používateľom môžu zobraziť ako tabuľky, grafy alebo mapy.

2.1. **Opis údajov**

Opis hlavných charakteristík súboru údajov.

2.2. **Klasifikačné systémy**

Podľa potreby zoznam klasifikácií a členení použitých v údajoch a všetky prípadné odchýlky od európskych štatistických noriem alebo medzinárodných noriem.

2.3. **Pokrytie odvetví**

Opis hlavných tematických oblastí, ktoré daný súbor údajov pokrýva.

2.4. **Štatistické pojmy a definície vrátane referenčného obdobia**

Zoznam všetkých premenných, ktoré sa odchyľujú od štandardnej definície, s uvedením použitých národných pojmov a prípadných rozdielov medzi národnými pojmami a príslušnými zbermi údajov.

2.5. **Štatistické jednotky**

Opis jednotiek zisťovania.

2.6. **Štatistická populácia**

Opis cieľovej štatistickej populácie alebo populácií, na ktoré sa súbor údajov vzťahuje, t. j. populácia, o ktorej sa majú zbierať informácie.

2.6.1. *Nezahrnuté populácie*

Informácie o všetkých čiastkových populáciách, na ktoré sa zber údajov nevzťahuje (napr. ľudia bez domova alebo ľudia žijúci v zariadeniach) vrátane opisu takýchto prípadných populácií a ich čo najrealistickejšieho kvantitatívneho odhadu.

2.7. **Referenčná oblasť**

Opis geografickej oblasti, na ktorú sa meraný štatistický jav vzťahuje: pokrytá geografická oblasť a zoznam všetkých regiónov, ktoré sú z nej vyňaté.

2.8. **Časové pokrytie**

Obdobia alebo body v čase, na ktoré sa pozorovanie vzťahuje.

3. ŠTATISTICKÉ SPRACOVANIE

Postup, pri ktorom sa podľa určitého súboru pravidiel odvodzujú nové informácie.

3.1. **Zdrojové údaje**

Opis zdroja nespracovaných štatistických údajov (napr. opytovanie, administratívne údaje, akékoľvek iné zdroje). Ak sa používajú administratívne registre, mali by byť jasne opísané (zdroj, primárny účel, možné nedostatky atď.).

3.1.1. *Opora výberu*

Opis metód použitých na získanie alebo vytvorenie opory výberu.

3.1.2. *Návrh výberu*

Opis týchto aspektov:

— druh návrhu výberu (stratifikovaný, viacfázový, skupinový, jedna fáza, dve fázy),

— stratifikačné a substratifikačné kritériá,

— veľkosť vzorky.

3.2. **Periodicita zberu údajov**

Informácie o frekvencii zberu súboru údajov.

3.3. **Zber údajov**

Opis metód použitých na zhromaždenie údajov (CAPI, CAWI, CATI atď.). Mal by sa priložiť národný dotazník, ktorý sa používa na zber údajov, spolu s jeho prekladom do angličtiny.

3.4. **Validácia údajov**

Opis postupov kontroly a validácie zdrojových a výstupných údajov vrátane vysvetlenia toho, ako sa výsledky týchto validácií monitorujú a používajú.

3.5. **Zostavovanie údajov**

Opis procesu zostavovania údajov (napr. úprava údajov, imputácia, váženie, očistenie o neodpovede, kalibrácia, použitý model atď.). Každý krok váženia treba opísať osobitne: výpočet výberových váh, očistenie o neodpovede (ako sa koriguje výberová váha, berúc do úvahy rozdiely v mierach odpovede), kalibrácia (úroveň a premenné použité pri očisťovaní, použitá metóda), výpočet konečných váh.

4. RIADENIE KVALITY

Systémy a rámce, ktoré organizácia používa pri riadení kvality štatistických produktov a procesov.

4.1. **Zabezpečovanie kvality**

Opis rámca zabezpečenia kvality a/alebo systému riadenia kvality (napr. EFQM, ISO 9000) používaného v organizácii.

4.2. **Hodnotenie kvality**

Opis celkovej kvality štatistických výstupov, zhrnutie hlavných silných stránok a prípadných kvalitatívnych nedostatkov v štandardných kritériách: relevantnosť, presnosť, spoľahlivosť, včasnosť, časová presnosť, porovnateľnosť a koherencia. Spomenúť možno aj prípadné kompromisy medzi aspektmi kvality a očakávané kvalitatívne zlepšenia.

5. RELEVANTNOSŤ

5.1. **Potreby používateľov**

Informácie (ak sú k dispozícii) o (akýchkoľvek nových) potrebách používateľov v súvislosti so zbieranými údajmi.

5.2. **Spokojnosť používateľov**

Informácie (ak sú k dispozícii) o úrovni spokojnosti používateľov údajov v súvislosti so zbieranými a sprístupňovanými údajmi.

5.3. **Úplnosť**

Opis akéhokoľvek nesúladu, pokiaľ ide o nezaslané premenné.

6. PRESNOSŤ A SPOĽAHLIVOSŤ

6.1. **Celková presnosť**

Zhrnutie rôznych zložiek hodnotenia presnosti v spojení s určitým súborom údajov alebo s určitou doménou:

— Opis hlavných zdrojov náhodných a systematických chýb v štatistických výstupoch so súhrnným hodnotením všetkých chýb a s osobitným zameraním na vplyv na kľúčové odhady.

— V prípade potreby aspekty revízie údajov.

6.2. **Výberová chyba**

— Opis metodiky výpočtu odhadov presnosti.

— Miery presnosti odhadov podľa technických špecifikácií jednotlivých súborov údajov.

— Štandardné chyby na národnej a podľa potreby regionálnej úrovni (NUTS 2) za hlavné ukazovatele uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2019/1700.

6.3. **Nevýberová chyba**

6.3.1. *Chyba pokrytia*

Opis divergencie medzi populáciou opory výberu a cieľovou populáciou.

— Periodicita a časovanie aktualizácie opory výberu.

— Chyby vyplývajúce z rozdielov medzi oporou výberu a cieľovou populáciou a subpopuláciami (nadmerné pokrytie, nedostatočné pokrytie, nesprávne zaradenie).

6.3.2. *Chyba merania*

Opis chýb, ku ktorým dochádza pri zbere údajov a ktoré spôsobujú odklon zaznamenaných hodnôt premenných od skutočných hodnôt.

— Opis úsilia vynaloženého pri navrhovaní a testovaní dotazníkov (vrátane riešenia chýb vyplývajúcich zo zberu údajov viacerými spôsobmi a/alebo z viacerých zdrojov).

— Opis školenia opytovateľov.

— Miery opytovania so zástupcom.

6.3.3. *Chyba v dôsledku neodpovede*

Opis:

— dostupných charakteristík neodpovedajúcich,

— mier jednotkových a položkových neodpovedí,

— mier substitúcie,

— veľkosti hrubej (počiatočnej) vzorky, počet vhodných jednotiek a veľkosť čistej vzorky vrátane substitučných jednotiek (veľkosť dosiahnutej vzorky).

6.3.4. *Chyba spracovania*

Opis prípadných chýb spracovania a ich vplyvu na konečné výsledky zberu údajov v dôsledku nesprávnej interpretácie správne naplánovaných vykonávacích metód.

— Opis kontrol kvality a procesu úpravy údajov.

— Opis postupov imputácie.

— Miery imputácie.

6.3.5. *Chyba modelového predpokladu*

V relevantných prípadoch: opis chýb vyplývajúcich z doménových modelov potrebných na vymedzenie cieľa odhadu.

6.4. **Sezónne očistenie (v relevantných prípadoch)**

Opis štatistických techník použitých na odstránenie sezónnych vplyvov, ktoré ovplyvňujú rad údajov.

6.5. **Revízia údajov – politika**

Opis politiky zameranej na zabezpečenie transparentnosti poskytovaných údajov, pričom predbežné údaje sa po zostavení revidujú.

6.6. **Revízia údajov – prax**

Informácie o revidovaní údajov v praxi.

7. VČASNOSŤ A ČASOVÁ PRESNOSŤ

Informácie o:

— dátume zverejnenia národných výsledkov,

— počte dní medzi koncom práce v teréne a prvým plne validovaným poskytnutím údajov Komisii (Eurostatu),

— dátume prvého úplného poskytnutia údajov Komisii (Eurostatu). Ak sa údaje neposkytnú v lehote stanovenej v nariadení (EÚ) 2019/1700, mal by sa uviesť dôvod omeškania.

8. KOHERENCIA A POROVNATEĽNOSŤ

Opis toho, ako sa splnili požiadavky stanovené pre danú doménu, podľa potreby vrátane vplyvu prípadných odchýlok od dotazníka a definícií.

8.1. **Porovnateľnosť – geografická**

Opis prípadných problémov s porovnateľnosťou medzi rôznymi regiónmi krajiny.

8.2. **Porovnateľnosť – v čase**

Informácie o dĺžke porovnateľných časových radov vrátane rokov, keď v nich došlo k zlomom, spolu s odôvodnením.

8.3. **Koherencia – naprieč doménami**

Porovnanie s externými zdrojmi pri všetkých relevantných premenných, ak dotknuté členské štáty považujú takéto externé údaje za dostatočne spoľahlivé.

8.4. **Koherencia – čiastkové ročné štatistiky a ročné štatistiky**

V relevantných prípadoch.

8.5. **Koherencia – národné účty**

V relevantných prípadoch.

8.6. **Koherencia – interná**

Informácie o prípadnej nekoherencii výstupu štatistického procesu.

9. PRÍSTUPNOSŤ A JASNOSŤ

Informácie o:

— formátoch zverejňovania,

— dokumentácii metodiky a kvality.

10. NÁKLADY A ZÁŤAŽ

Záťaž respondentov a (ak sú k dispozícii) náklady spojené so zberom údajov a zostavovaním štatistického produktu. Malo by sa uviesť priemerné trvanie opytovania domácností. Ak je to možné a relevantné, malo by sa trvanie opytovania domácností uviesť v členení podľa spôsobu zberu údajov.

11. DÔVERNOSŤ

Informácie o vlastníctve údajov uvádzajúce, do akej miery by ich neoprávnené zverejnenie mohlo ovplyvniť alebo poškodiť záujem zdroja alebo ďalších relevantných strán.

— Politika dôvernosti – opis prípadných ustanovení nad rámec európskej legislatívy relevantných z hľadiska štatistickej dôvernosti, ktorá sa na údaje vzťahuje.

— Dôvernosť – spracovanie údajov: všeobecný opis pravidiel zaobchádzania s mikroúdajmi a makroúdajmi (vrátane tabuľkových údajov) z hľadiska štatistickej dôvernosti.

12. POZNÁMKA

Doplňujúci opisný text, ktorý možno zahrnúť do správy o kvalite.